

تاکیدوزیر کار بر گسترش مناسبات بین‌المللی در بازار کار

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خواستار گسترش مناسبات سازمان بین‌المللی کار با ایران شد. علی‌ریبعی که در اس هیئتی متشکل از نمایندگان گروه‌های کارگری و کارفرمایی برای شرکت در بزرگ‌ترین مجمع جهانی حوزه کار به مقر اروپایی سازمان ملل سفر کرده، در دیدار با «گای رایدر»، مدیر کل سازمان بین‌المللی کار با اشاره به اقدام‌های انجام‌شده در راستای نزدیکی روابط شرکای اجتماعی، خواستار توجه جدی این سازمان به گسترش تعاملات عملی در حوزه روابط کار و کمک‌های فنی با ایران شد. گفتنی است یکصد و پنجمین نشست سالانه سازمان بین‌المللی کار از ۲۱ تا ۲۲ خرداد سال جاری با حضور نمایندگان اعضای سه‌جانبه و وزرای کار کشورهای عضو در شهر ژنو سوئیس برگزار شد.

یکشنبه ● ۲۳ خرداد ۱۳۹۵ ● شماره پنجاه و هفت

خبرها و نظره‌های تأمین اجتماعی

متوسط مستمری‌های تامین اجتماعی: یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان

با افزایش ۱۴ درصدی همه سطوح مستمری‌ها و اتخاذ تدابیر ویژه حداقل مستمری بازنشستگان تامین اجتماعی ۹۰۰ هزار تومان شد

مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی در نشست خبری خود در تشریح جزئیات افزایش ۱۴ درصدی مستمری‌های مستمری‌گیران سازمان تامین اجتماعی حداقل میزان دریافتی بازنشستگان را ۹۰۰ هزار تومان اعلام کرد ■ عکس: پیمان یزدانی

مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی از تصویب پیشنهاد‌های این سازمان در هیئت دولت در خصوص افزایش مستمری بازنشستگان و سایر گروه‌های مستمری‌گیر از این سازمان خبر داد و گفت: «بنا به مصوبه جلسه هفته گذشته هیئت دولت، مستمری پرداختی به کلیه بازنشستگان، از کارافتادگان و بازماندگان تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی در سال جاری ۱۴ درصد افزایش خواهد یافت و بازنشستگی که مجموع مستمری دریافتی آنان با اعمال این افزایش، کمتر از ۹۰۰ هزار تومان باشد، دریافتی آنها تا ۹۰۰ هزار تومان افزایش می‌یابد.» به گزارش آتیه‌نو، دکتر سیدنفی نورخشی در نشست خبری خود با اصحاب رسانه با اعلام اینکه سازمان تامین اجتماعی در این جلسه هیئت دولت، دو پیشنهاد را طرح کرد که یکی از آن‌ها در مورد افزایش مستمری‌ها بود، در بیان جزئیات افزایش مستمری‌های افراد تحت پوشش این سازمان اظهار داشت: «بر اساس پیشنهاد سازمان تامین اجتماعی و تایید هیئت دولت، میزان افزایش مستمری‌ها در سازمان تامین اجتماعی در سال ۱۳۹۵ برای همه بازنشستگان اعم از حداقل‌گیر و

غیر حداقل‌گیر ۱۴ درصد نسبت به سال قبل خواهد بود.» وی با اشاره به مفاد مواد ۹۶ و ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی گفت: «این مواد از قانون مصوب سال ۱۳۵۴ مقرر می‌دارند افزایش مستمری‌ها در هر سال باید متناسب با افزایش هزینه‌های زندگی و افزایش حداقل مستمری‌ها متناسب با افزایش حداقل حقوق و دستمزد کارگران تعیین شود و با توجه به افزایش ۱۴ درصدی حداقل دستمزد نیروهای مزد و حقوق‌گیر، مستمری حداقل‌گیران و همچنین مستمری سایر مستمری‌گیرانی که سابقه پرداخت حق بیمه به میزان سی روز در ماه را داشته‌اند، به همان میزان ۱۴ درصد افزایش می‌یابد.»

■ **مستمری کمتر از ۹۰۰ هزار تومان نخواهیم داشت**

نوربخش گفت: «با توجه به اینکه در سازمان تامین اجتماعی علاوه بر حداقل مستمری‌ها، مزایای دیگری شامل حق خواربار، کمک‌هزینه مسکن، کمک‌هزینه عائله‌مندی و حق سنوات ۲۰ سال پرداخت می‌شود، سرجمع حداقل دریافتی مستمری‌گیران به بیش از ۹۰۰ هزار تومان می‌رسد.» وی ادامه داد: «ممکن است افرادی هم باشند که حق عائله‌مندی و سنوات نداشته باشند و رقم مستمری آن‌ها پایین‌تر از این مقدار باشد که با این مصوبه و با تدابیری که پیش‌بینی شده، مستمری پرداختی به آن‌ها هم به ۹۰۰ هزار تومان خواهد رسید.» نوربخش تعداد مستمری‌گیران مشمول حمایت‌های ویژه برای افزایش دریافتی به ۹۰۰ هزار تومان را ۵۳ هزار خانوار مستمری‌گیر عنوان کرد و گفت: «کمترین میزان مستمری پرداختی در سازمان تامین اجتماعی در مورد این عده با اعمال افزایش ۱۴ درصدی به ۸۶۴ هزار تومان خواهد رسید که تدابیری ویژه برای رساندن آن به ۹۰۰ هزار تومان پیش‌بینی شده است.» به گفته مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی، میانگین میزان مستمری پرداختی در سال جاری به بازنشستگان و سایر گروه‌های مستمری‌گیر از این سازمان حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان است و مطابق قانون بیشترین پرداختی هم هفت برابر سقف حداقل مستمری و معادل ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان است. مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی با بیان اینکه بیش از ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار خانوار مستمری‌گیر تحت پوشش این سازمان قرار دارند که با احتساب تعداد افراد تبعی تحت تکفل، تعداد آنان به بیش از ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر می‌رسد، گفت: «۳۰۶ هزار و ۱۴ نفر از بازنشستگان تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی، به‌موجب قوانین و مقررات

خاص مصوب مجلس و با تسهیلاتی ویژه از جمله با سوابق بیمه‌پردازی کمتر یا با سنوات ارفاقی بازنشسته شده‌اند که این گروه به این دلیل که مبنای پرداخت حق بیمه آن‌ها کمتر از سی روز در ماه است، تنها مشمول افزایش ۱۴ درصدی در مستمری خود خواهند بود و تدابیر ویژه سازمان برای افزایش حداقل مستمری به ۹۰۰ هزار تومان شامل آنان نخواهند شد.»

■ **تعارض افزایش پلکانی با اصول بیمه‌ای**

مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی با اشاره به اینکه هیئت دولت برای مستمری‌گیران کشوری و لشکری که بیش از یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان مقررری دریافت می‌کنند، ۱۲ درصد افزایش را در نظر گرفته، در رابطه با افزایش پلکانی مستمری‌ها در این سازمان گفت: «سازمان تامین اجتماعی سازمانی بیمه‌ای است و با توجه به اینکه دریافتی مقررری‌گیران بر اساس و متناسب با میزان پرداخت حق بیمه است، اعمال افزایش پلکانی مستمری‌ها در این سازمان توجیه منطقی ندارد.» نوربخش افزایش پلکانی مستمری‌ها را منجر به کم شدن فاصله حداقل‌ها و حداکثر‌ها خواند که با اصول بیمه‌ای و عدالت مغایر است. وی افزود: «این حق طبیعی هر بازنشسته‌ای است که مطابق با کسورات بیمه‌ای پرداختی خود از میزان مشخصی مستمری برخوردار شود. بنابراین هر اقدامی که این فاصله را بر هم بزند با محاسبات بیمه‌ای در تناقض خواهد بود و عملاً همان بحث همسان‌سازی را به جریان می‌اندازد.» وی با یادآوری اینکه علاوه بر ماده ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی، ماده ۹۶ این قانون هم توجه به

هزینه‌های معیشتی مستمری‌گیران را در افزایش مستمری‌ها الزامی دانسته است گفت: «سازمان تامین اجتماعی خود را ملزم به جبران آنچه در گذشته اتفاق افتاده و سبب ایجاد شکاف قابل توجه بین هزینه‌های معیشت و دریافتی مستمری‌گیران شده است می‌داند اما از آن سو هم نمی‌تواند در شرایط اقتصادی فعلی بار مالی ناشی از افزایش یک‌باره مستمری‌ها را تحمل کند.»

■ **اعمال افزایش مستمری‌ها از خردادماه**

مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی گفت: «برای تعیین و پیشنهاد میزان و چگونگی افزایش مستمری‌ها در سال جاری، سازمان تامین اجتماعی در انتظار تعیین تکلیف میزان افزایش دریافتی مستمری‌گیران صندوق‌های بازنشستگی کشوری و لشکری در هیئت دولت بود و از سویی هم بودجه سال جاری در اردیبهشت‌ماه به تصویب مجلس رسید که پس از آن، این سازمان با فاصله پیشنهاد خود را به هیئت دولت ارائه کرد.» نوربخش با مشابه دانستن وضعیت مستمری‌گیران هر سه صندوق اصلی بازنشستگی کشور، زمان اعمال این مصوبه را خردادماه جاری عنوان کرد. وی افزود: «میزان جدید مستمری‌ها با اعمال افزایش تصویبی سال جاری، از خردادماه در مستمری پرداختی به مستمری‌گیران اجرایی خواهد شد و مابه‌التفاوت افزایش دو ماه فروردین و اردیبهشت طی ماه‌های تیر و مرداد پرداخت خواهد شد.»

غیر ارادی بودن مشکل و خوش‌حسابی کارفرما، دو شرط اصلی بخشودگی جرائم بیمه‌ای

مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی توجه به ماده ۱۴ «قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور» را گام دوم این سیاست‌های حمایتی عنوان کرد و ادامه داد: «کارفرمایان خوش‌حساب با توجه به شرایطی که در ماده ۲ «قانون بخشودگی جرائم» آمده، می‌توانند از تسهیلاتی در مورد بخشودگی جرائم، تقسیط جرائم و حتی خرید دیون کارگاه خود استفاده کنند.» وی تصویب این نامه اجرایی این ماده در هیئت دولت را مشوقی برای کارفرمایان خوش‌حسابی دانست که به علت مشکلات مالی متحمل خسارت و پرداخت جریمه شده‌اند. وی با بیان اینکه رویکرد نظام بیمه‌ای همواره سخت‌گیری و اعمال جریمه در مورد کارفرمایان بدحساب بوده است، افزود: «این نخستین باری است که برای کارفرمایان خوش حساب، مشوق در نظر گرفته شده تا بتوانند مشکلات کارگاه‌های تولیدی خود را مدیریت و حل کنند.» مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی با بیان اینکه روش تعامل با کارفرمایان در صندوق‌های بیمه‌ای بر اساس اصل «ضمانت در پرداخت» است، در خصوص دامنه‌شمول بخشودگی جرائم بیمه‌ای اظهار داشت: «کلیه کارگاه‌های تولیدی، صنعتی و معدنی اعم از دولتی و غیردولتی است که بر اثر حوادث غیر مترقبه و خارج از اراده کارفرما چون سیل، آتش‌سوزی، آثار مالی تحریم‌های ظالمانه و نوسانات ارزی دچار مشکل شده‌اند و اثرات مستقیمی بر بازدهی و عملکرد آن‌ها داشته و از طرفی هم خوش‌حسابی آنها ثابت شود مشمول بخشودگی جرائم خواهند بود شد.

متوسط کمک‌هزینه‌های جانبی مستمری‌گیران چقدر است؟

۵۰۰ تومان بود، امسال بدون تغییر در مقدار آن به بازنشستگان پرداخت می‌شود. کمک‌هزینه عائله‌مندی از دیگر مواردی است که به‌عنوان مزایای جانبی از سازمان تامین اجتماعی به مستمری‌گیران تعلق می‌گیرد. مبلغ این کمک‌هزینه سال گذشته ۳۰ هزار و ۷۰۰ تومان بود که امسال با ۴۳۰۰ تومان افزایش به ۳۵ هزار تومان رسیده است. در سال ۱۳۹۴ کمک‌هزینه اولاد در نظر گرفته شده به ازای هر اولاد ۶ هزار و ۲۰۰ تومان بود؛ که این مورد هم با افزایش مواجهه شده ۷ هزار تومان مصوب شده است. علاوه بر این رقم در نظر گرفته شده برای کمک‌هزینه همسر متکفل که در سال گذشته ۱۵ هزار تومان

کتیفو | ۰۳

چند واقعیت

از افزایش مستمری‌ها

مصوبه هیئت دولت برای افزایش مستمری کلیه سطوح مزدی مستمری‌گیران سازمان تامین اجتماعی هر چند در نگاه اول با میزان افزایش مستمری بازنشستگان صندوق‌های بازنشستگی کشوری و لشکری تفاوت‌هایی دارد اما باید به تفاوت‌های سازمان تامین اجتماعی و این صندوق‌ها توجه کرد. در صندوق بازنشستگی کشوری کارکنان دولت در زمره نیروهای تحصیل کرده و متخصص محسوب می‌شوند، بنابراین سطوح مستمری ۸۰ تا ۹۰ درصد این گروه از بازنشستگان بالاتر از حداقل‌هاست که قاعدتاً مشمول افزایش ۱۲ درصدی می‌شوند. به عبارت دیگر افزایش ۲۰ درصدی مستمری‌ها تنها شامل حدود ۷۰ هزار نفر می‌شود. در سازمان تامین اجتماعی اما عکس این قضیه صادق است. یعنی حدود ۶۵ درصد از مستمری‌گیران سازمان تامین اجتماعی حداقل‌گیرند. به زبان آمار از مجموع بیش از ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر مستمری‌گیر تامین اجتماعی، یک میلیون و ۱۷ هزار نفر حداقل‌گیر هستند. معنای دیگر این حرف آن است که سازمان تامین اجتماعی مستمری ۶۵ درصد از مقررری‌گیران خود را ۱۴ درصد افزایش داده اما صندوق‌های بازنشستگی کشوری و لشکری برای ۹۰ درصد از جمعیت مقررری‌گیر تحت پوشش خود ۱۲ درصد افزایش را در نظر گرفته‌اند. این افزایش‌ها در هر سه صندوق به هیچ‌وجه چه از نظر تعداد افراد مشمول افزایش مستمری و چه از لحاظ منابع مالی لازم، قابل قیاس با یکدیگر نیست. به همین علت رویکرد تطبیقی از پایه و اساس نادرست است و باید به تأثیرات این افزایش‌ها تمرکز کرد. به طور قطع اثرات ۲۰ درصد افزایش مستمری بر زندگی و معیشت ۷۰ هزار نفر در قیاس با همین تأثیر ۱۴ درصدی برای یک میلیون و ۱۷ هزار نفر به‌وضوح روشن است. این نیاز به روشنگری دارد تا مستمری‌گیران در یابند حدود تعیین‌شده برای مقررری‌ها با چه مکانیسمی اعمال شده است. با افزایش ۱۴ درصدی مستمری‌ها برای سال ۱۳۹۵، دریافتی حدود ۵۴ هزار مستمری‌گیر تامین اجتماعی که فرزند یا همسر تحت تکفل ندارند، سنوات پرداخت حق بیمه آنان کمتر از ۲۰ سال است و از حق عائله‌مندی برخوردار نمی‌شوند ۸۱۲ هزار تومان خواهد بود که با احتساب ۵۲ هزار تومان حق مسکن و معیشت، جمع دریافتی‌های این عده به ۸۶۴ هزار تومان می‌رسد. این رقم با کف ۹۰۰ هزار تومانی و عده‌داده‌شده اختلافی ۳۶ هزار تومانی دارد. بنابراین باید راهی برای جبران این کسری که جمع بار مالی سالانه آن ۱۴ میلیارد تومان است اندیشیده می‌شد. به همین دلیل از دولت درخواست شد از منابع مالی خودش اعتبار لازم را تخصیص دهد. از چینی دیگر هم دولت کف پرداختی‌های بازنشستگان و مستمری‌گیران خود ۹۰۰ هزار تومان در نظر گرفته است. بدین معنا که حداقل حقوق ۷۰ هزار مستمری‌گیر صندوق بازنشستگی کشوری ۲۰ درصد افزایش از ۷۵۰ هزار تومان به ۹۰۰ هزار تومان می‌رسد. سازمان تامین اجتماعی با این استدلال که افزایش ۲۰ درصدی مستمری‌ها فراتر از نرخ رسمی تورم است و تامین اعتبار آن نیز از محل منابع عمومی صورت می‌گیرد، معتقد بود چنین افزایشی باید برای بازنشستگان تامین اجتماعی هم اعمال شود و خواستار مساعدت دولت در این زمینه شد تا حداقل

مستمری‌های مستمری‌گیران تامین اجتماعی هم معادل همان ۹۰۰ هزار تومان صندوق‌های بازنشستگی دولتی و لشکری باشد. ما سناریوهایی خودمان را برای جبران این اختلاف ارائه کردیم. هیئت دولت در مقابل بر این نظر بود که میزان افزایش مستمری‌ها برای مقررری‌گیران دولتی و لشکری ۱۲ درصد است و تصویب افزایش ۱۴ درصدی مستمری‌گیران تامین اجتماعی به‌منای ۲ درصد افزایش بیشتر است و دولت از این نظر تهدیدی برای جبران ۳۶ هزار تومان اختلاف ندارد. بنابراین این سازمان تامین اجتماعی از آن رو که وظیفه خود می‌داند از حقوق بیمه‌شدگان و مستمری‌گیران خود دفاع کند راساً این مهم را عهده‌دار شد که از محل منابع خود ۳۶ هزار تومان کسری را جبران کند. دولت از همین دیدگاه در موضوع افزایش ۱۴ درصدی حداقل مستمری‌ها استفاده کرد و با استناد به اینکه مطابق ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی افزایش مستمری‌ها باید متناسب با نرخ تورم ۱۲ درصد باشد در مقابل افزایشی غیر از این مقاومت

کرد اما در مقابل سازمان استدلالات منطقی خود را برای افزایش ۱۴ درصدی ارائه کرد و همان هم به تصویر رسید. نکته قابل ذکر آنکه تمایل ذاتی ما برای رنگین‌تر بودن مستمری‌گیران را نباید از یاد برد که سازمان تامین اجتماعی به‌عنوان نهادی بیمه‌گر تابع اصول و قواعد محاسبات بیمه‌ای است و نمی‌تواند بر اساس خواسته و نیت قلبی عمل کند.

معاون فنی و درآمد سازمان تامین اجتماعی

بود امسال به ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان رسیده است. بدین ترتیب با توجه به اینکه اساساً کمک‌هزینه‌های جانبی خود به دو گونه ثابت و متغیر تقسیم‌بندی می‌شوند، ارائه ثابت‌شده در فیش‌های حقوقی در هریک از موارد پیش گفته متناسب با سوابق بیمه‌پردازی، سال برقراری مستمری و... تعیین و پرداخت می‌شود. با این حال همان‌طور که مسئولان سازمان تامین اجتماعی در روزهای گذشته عنوان کرده‌اند پیش‌بینی می‌شود با توجه به جمیع شرایط و به‌خصوص نوع پرورنده هریک از مستمری‌گیران، به‌طور متوسط رقمی در حدود ۱۵۰ هزار تومان به میزان مستمری هر فرد مستمری‌گیر اضافه خواهد شد.